

Tres trets típics de bar, per Maria Cucurull

El lloc de les nostres relacions socials per excel·lència és el bar. És al bar on ens trobem ja de ben joves amb els amics, és l'indret on es fan les primeres cites, el punt de trobada amb la colla, on fem cerveses per desconnectar de la feina, o bé els vermut dels diumenges. És als bars on probablement hem tingut les converses més filosòfiques i on ens hem cregut que arreglaríem el món. Possiblement per la influència d'algunes sèries americanes com Friends o How I met your mother, darrerament s'ha imposat la moda dels after works, és a dir, la manera apijada de referir-se al bar un cop s'ha acabat la jornada laboral. I si abans s'anava a la granja a fer un cafè, ara s'estila més demanar una copeta de vi amb pernil ibèric o un gintònic. Els temps canvien i les modes també, però malauradament hi ha una tendència que es manté: en el sector de la restauració difícilment ens atendran en català. I és que no és còmode ser catalanoparlant i anar en un bar o en un restaurant. Una prova fefaent és la darrera memòria de coneixements i usos lingüístics [d'Andorra] que es va presentar l'any passat. Les enquestes evidencien que només un 35,5% dels clients són atesos en català en el cas dels restaurants; però on la situació és encara més dramàtica és en els locals nocturns, on només en un 17,2% dels casos se'ns dirigiran en la llengua del país. Amb les dades a la mà no és d'estranyar que el Servei de Política Lingüística hagi engegat una campanya per conscienciar la població sobre el fet que també en aquest sector podem parlar en català. Ara bé, és important tenir en compte que el canvi de mentalitat, a més del cambrer, també cal que el faci el client, ja que el problema sovint rau en la nostra actitud lingüística i en els prejudicis que tenim arrelats. Vivim en una societat on hi ha nombroses sensibilitats i on cal parlar amb molts eufemismes per no ferir a ningú. Es poden defensar moltes coses, però mai la llengua. Simplement, perquè no queda bé. Hi ha defensors dels drets dels infants, dels animals, dels consumidors, dels treballadors... però no tenim prou activistes en favor dels drets lingüístics. Es barregen conceptes i hi ha molta demagogia darrere; per tant, demanar que es respectin els nostres drets com a catalanoparlants, malgrat que ens empari la llei, no es veu amb bons ulls; al contrari, ens poden titllar d'insolents. I per postres... trobem en gairebé tots els restaurants tres errors lingüístics que es repeteixen gairebé sistemàticament.

LES POSTRES: Les postres són femenines i plurals. És una paraula invariable i en direm postres tant si mengem un sol flam com si volem nombroses cireres.

UN CAFÈ: Per què quan demanem un cafè sempre ens pregunten ¿sol? En podríem haver escollit un d'irlandès, un de descafeïnat, un de curt o d'americà, però hem triat el més simple que tenen a la carta... I no oblidem que l'opció més agosarada és la de demanar un cafè amb gel perquè corres el risc que t'arribi un cafè amb llet!

EL COMPTE: Sí, és veritat. Ens costa molt distingir entre compte, conte i comte ja des de ben petits... però el problema a l'hora de demanar quant puja el que hem demanat no és d'ortografia sinó de gènere. I és que hem de demanar el compte i no la compta. Per no confondre'ns és útil recordar expressions com fer el compte de la vella o perdre el compte... És en un bar on he decidit escriure aquest article. De fons sento la dringadissa de gots i tasses i entre el brogit estrident de la màquina d'escalfar la llet i el xivarri eixordador de la clientela em pregunto si «per començar... el cambrer em prendrà nota en català».

Article aparegut a InfoMigjorn núm. 1.320